II. SANOAT

Dastlabki ma’lumotlar bo‘yicha, 2023- yil yanvar-dekabr oylarida viloyat korxonalari tomonidan 21 167,9 mlrd. so‘mlik sanoat mahsulotlari ishlab chiqarilgan bo‘lib, sanoat ishlab chiqarish indeksi 106,1 foizni tashkil etdi.

Jami sanoat ishlab chiqarish hajmi o‘sishining asosiy omili bo‘lib, tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlashning 87,9 % ga, ishlab chiqaradigan (qayta ishlash) sanoatida ishlab chiqarish hajmining 106,5 % ga, elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalashning 99,2 % ga va suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilishning 100,1 % ga o‘sishi kuzatildi.

2023- yilning yanvar-dekabr oylarida asosiy iqtisodiy faoliyat turlarini sanoat ishlab chiqarish hajmi (mlrd. so‘m)

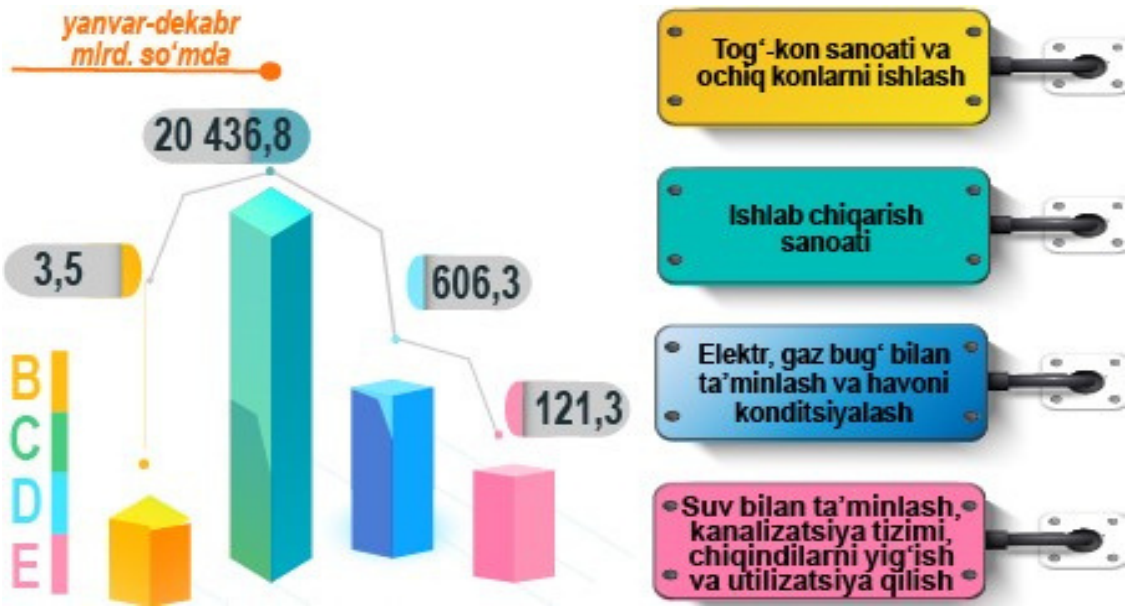

Asosiy faoliyat turlari bo‘yicha sanoat ishlab chiqarish tarkibi, %

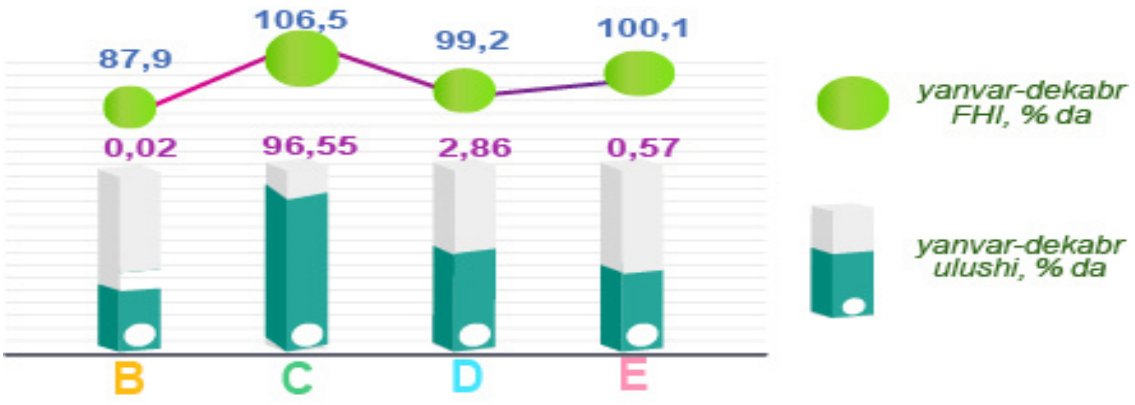

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash korxonalari tomonidan 2023- yil yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 3,5 mlrd. so‘mni yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 0,02 % ni va o‘sish sur’ati indeksi 87,9 % ni tashkil etdi.

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash hajmi va fizik hajm indeksi

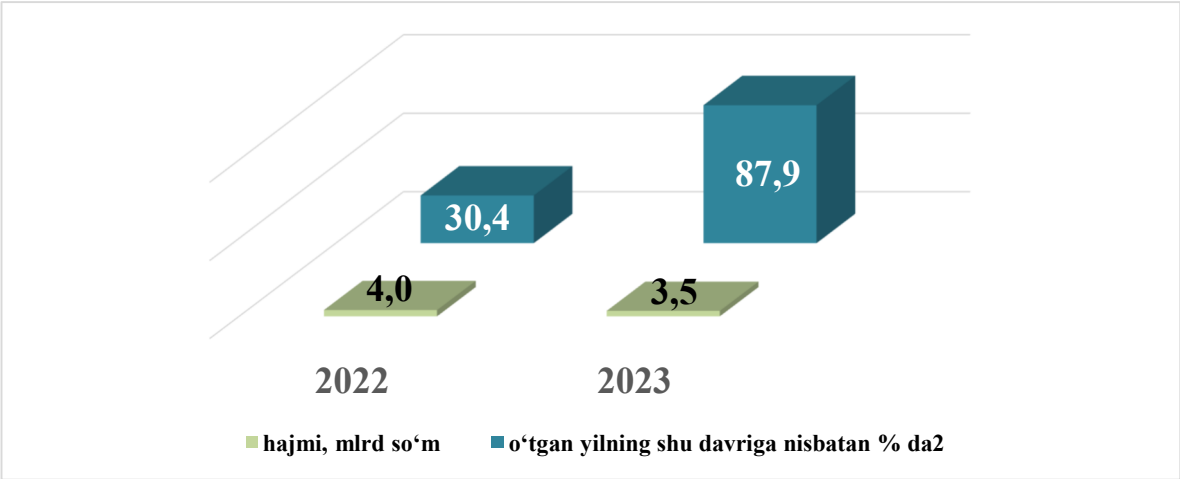

Ishlab chiqaradigan sanoat

2023- yilning yanvar-dekabr oylarida ishlab chiqaradigan sanoat korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 20 436,8 mlrd. so‘mni yoki jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 96,55 % ni tashkil etdi.

Ishlab chiqaradigan sanoat tarkibida yuqori texnologiyali tarmog‘ning ulushi 0,13 % ni (2022- yil yanvar-dekabr oylarida – 0,14 %), o‘rta-yuqori texnologiyali – 43,1 % (41,2 %), o‘rta-quyi texnologiyali – 4,8 % (4,4 %) va quyi texnologiyali – 48,5 % (50,3 %)ni tashkil etdi.

Ishlab chiqarishning texnologik tarkibi bo‘yicha ishlab chiqaradigan sanoat tarkibi, %da

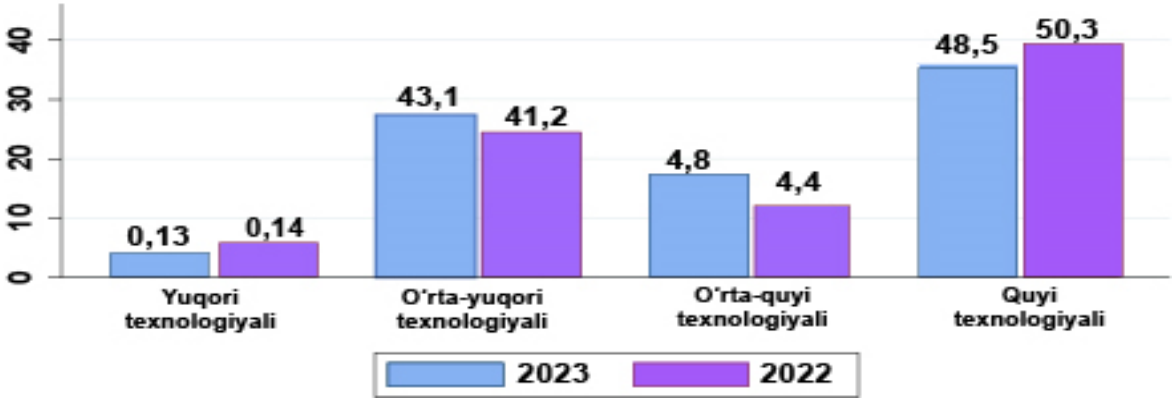

Jami viloyat sanoatida yuqori texnologiyali tarmoqda 26,7 mlrd. so‘mlik (2022- yil yanvar-dekabr oylarida 24,9 mlrd. so‘m), o‘rta-yuqori texnologiyali tarmoqda 9 118,7 mlrd. so‘mlik (7 543,1 mlrd. so‘m), o‘rta-quyi texnologiyali tarmoqda 1 021,7 mlrd. so‘mlik (814,3 mlrd. so‘m), quyi texnologiyali tarmoqda 10 269,7 mlrd. so‘mlik (9 202,7 mlrd. so‘m) mahsulotlar ishlab chiqarilgan.

Ishlab chiqaradigan sanoatda yirik sanoat korxonalari tomonidan natura ko‘rinishida ayrim turdagi sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish
(2023- yil yanvar-dekabr oylari uchun)

Mahsulot turlari	*O‘lchov birligi*	*2023- yil yanvar-dekabr*	*2022- yil yanvar-dekabr*	*2022- yil yanvar-dekabrga nisbatan, % da*
Yengil avtomobillar (maxsus yengil avtomobillarsiz)	Dona	89154	72235	123,4
Maxsus yengil avtomobillar	dona	24658	20885	118,1
Aroq	ming litr	189,6	101,1	187,5
Uzum vinosi yoki uzum turupini disterlash natijasida olingan spirt nastoykalari konyak spirtidan tashqari	ming litr	5,9	8,7	67,6
Tarkibida 15 % dan ko‘p spirt bo‘lgan boshqa tabiiy uzum vinolari	ming litr	670,7	567,6	118,2
Yumshoq bug‘doy va spelta uni	tonna	45922,3	87678,7	52,4
Tozalangan o‘simlik yog‘i	tonna	5504,6	10805,5	50,9
Xo‘jalik sovuni	tonna	1594,36	2256,34	70,7
Paxta tolasi	tonna	94536,5	81721,4	115,7
Paxta chigiti	tonna	155289,3	143544,5	108,2
Shakar	tonna	233339,4	270586,4	86,2

Yirik korxonalar tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar o‘tgan yilning tegishli davriga nisbatan yengil avtomobillar (maxsus yengil avtomobillarsiz) – 16 919 donaga, maxsus yengil avtomobillar – 3 773 donaga, aroq – 88,5 ming litrga, tarkibida 15 % dan ko‘p spirt bo‘lgan boshqa tabiiy uzum vinolari – 103,1 ming litrga, paxta tolasi – 12 815,1 tonnaga, paxta chigiti – 11 744,8 tonnaga ishlab chiqarish ko‘paygan.

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 606,3 mlrd. so‘mni (jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 2,86 % ni) tashkil etdi.

2023- yilning yanvar-dekabr oylarida sanoatning mazkur tarmog‘ida elektr energiyani ishlab chiqarish, uzatish va taqsimlash hamda bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash tizimi hajmi o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish sur’ati indeksi 99,2 % ni tashkil etdi.

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalashda yirik sanoat korxonalari tomonidan natura ko‘rinishida ayrim turdagi sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish
(2023- yil yanvar-dekabr oylari uchun)

	O‘lchov birligi	*2023- yil yanvar-dekabr*	*2022- yil yanvar-dekabr*	*2022- yil yanvar-dekabrga nisbatan, % da*
Elektroenergiya	mln.kVt/s	1391,4	651,6	2,1 m.
Issiqlik energiyasi	ming Gkall	123,2	121,8	101,1

Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish

Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilish korxonalari tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulotlar hajmi 121,3 mlrd. so‘mni jami ishlab chiqarilgan sanoat mahsulotlari hajmining 0,57 % ni tashkil etdi.

Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni utilizatsiya qilishda yirik sanoat korxonalari tomonidan natura ko‘rinishida ayrim turdagi sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish
(2023- yil yanvar-dekabr oylari uchun)

Faoliyat turlari	*O‘lchov birligi*	*2023- yil yanvar-dekabr*	*2022- yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan, % da*
Suvga ishlov berish va suv quvurlari bo‘yicha taqsimlash bo‘yicha xizmatlar	mlrd.so‘m	145,1	105,4
Oqava suvlarni yo‘qotish, transportirovka qilish va ishlov berish bo‘yicha xizmatlar	mlrd.so‘m	6,2	100,2
Shahar xo‘jaligining qayta foydalanishga yaroqli xavfsiz chiqindilarini yig‘ish bo‘yicha xizmatlar	mlrd. so‘m	21,7	74,8

Iqtisodiy faoliyat turlari bo‘yicha sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish
(2023- yil yanvar-dekabr oylari uchun)

Iqtisodiy faoliyat turlari	*2023- yil yanvar-dekabr (mlrd. so‘m)*	*2022- yil yanvar-dekabr (mlrd. so‘m)*
Iqtisodiy faoliyatning alohida turlari bo‘yicha sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi jami	**21 167,9**	**18 323,3**
Tog‘- kon sanoati va ochiq konlarni ishlash	**3,5**	**4,0**
ulardan:		
Tog‘- kon sanoatiga bog‘liq boshqa faoliyat	3,5	4,0
Qayta ishlash sanoati	**20 436,8**	**17 587,0**
shundan:		
Oziq- ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish	3 853,5	3 824,3
Ichimlik mahsulotlari ishlab chiqarish	1 730,8	1 105,6
To‘qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish	4 053,5	3 782,2
Kiyim ishlab chiqarish	141,3	103,7
Teri va unga tegishli mahsulotlar ishlab chiqarish	17,1	17,7
Yog‘och va po‘kak buyumlar, pohol va to‘qish uchun materiallardan buyumlari, ishlab chiqarish	63,4	38,9
Qog‘oz va qog‘oz mahsulotlarini ishlab chiqarish	198,5	179,6
Yozilgan materiallarni nashr qilish va aks ettirish	5,8	5,3
Neftni qayta ishlash mahsulotlari ishlab chiqarish	51,6	38,1
Kimyo mahsulotlari ishlab chiqarish	50,5	39,8
Asosiy farmatsevtika mahsulotlari va preparatlari ishlab chiqarish	10,9	19,9
Rezina va plastmassa buyumlar ishlab chiqarish	105,7	109,0
Boshqa nometall mineral mahsulotlar ishlab chiqarish	524,3	382,8
Metallurgiya sanoati	52,0	58,4
Mashina va uskunalardan tashqari tayyor metall buyumlar ishlab chiqarish	271,0	200,9

Iqtisodiy faoliyat turlari	*2023- yil yanvar-dekabr (mlrd. so‘m)*	*2022- yil yanvar-dekabr (mlrd. so‘m)*
Kompyuter va elektron optikali mahsulotlar ishlab chiqarish	15,8	5,7
Elektr uskunalar ishlab chiqarish	80,6	53,2
Boshqa toifalarga kiritilmagan mashina va uskunalar ishlab chiqarish	160,7	415,4
Avtotransport vositalari, treylerlar va yarim pritseplar ishlab chiqarish	8 826,9	7 033,0
Mebel ishlab chiqarish	97,7	63,7
Boshqa tayyor buyumlar ishlab chiqarish	108,1	86,8
Mashina va uskunalarni ta’mirlash va o‘rnatish	17,1	22,8
Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash	**606,3**	**607,3**
Suv bilan ta’minlash; kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish	**121,3**	**125,0**

Iqtisodiy faoliyat turlaridan oziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarish 3 853,5 mlrd. so‘m (2022- yilning yanvar-dekabr oylarida 3 824,3 mlrd. so‘m), ichimlik mahsulotlari ishlab chiqarish 1 730,8 mlrd. so‘m (2022- yilning yanvar-dekabr oylarida 1 105,6 mlrd. so‘m), to‘qimachilik mahsulotlari ishlab chiqarish 4 053,5mlrd. so‘m (2022- yilning yanvar-dekabr oylarida 3 782,2 mlrd. so‘m), avtotransport vositalari, treylerlar va yarim pritseplar ishlab chiqarish 8 826,9 mlrd. so‘m (2022- yilning yanvar-dekabr oylarida 7 033,0 mlrd. so‘m) o‘tgan 2022- yilning yanvar-dekabr oylarida nisbatan oshganligini, teri va unga tegishli mahsulotlar ishlab chiqarish 17,1 mlrd. so‘m (2022- yilning yanvar-dekabr oylarida 17,7 mlrd. so‘m), boshqa toifalarga kiritilmagan mashina va uskunalar ishlab chiqarish 160,7 mlrd. so‘m (2022- yilning yanvar-dekabr oylarida 415,4 mlrd. so‘m), mashina va uskunalarni ta’mirlash va o‘rnatish 17,1 mlrd. so‘m (2022- yilning yanvar-dekabr oylarida 22,8 mlrd. so‘m), metallurgiya sanoati ishlab chiqarish 52,0 mlrd. so‘m (2022- yilning yanvar-dekabr oylarida 58,4 mlrd. so‘m) kamayganligini ko‘rish mumkin.

Iste'mol mollari ishlab chiqarish

Tayyor mahsulotlar turlarini kengaytirish va ishlab chiqarilishini qo'llab quvvatlash, kichik biznes subyektlari tomonidan zamonaviy texnologiyalar olib kelinishi natijasida viloyatda 13 115,7 mlrd. so'mlik iste'mol mollari ishlab chiqarilib, 2022- yilning yanvar-dekabr oylariga nisbatan o'sish sur'ati 105,8 foizni tashkil qildi.

2022-2023- yil yanvar-dekabr oylarida iste'mol mollari ishlab chiqarish hajmi (mlrd. so'm) va o'sish surati, %

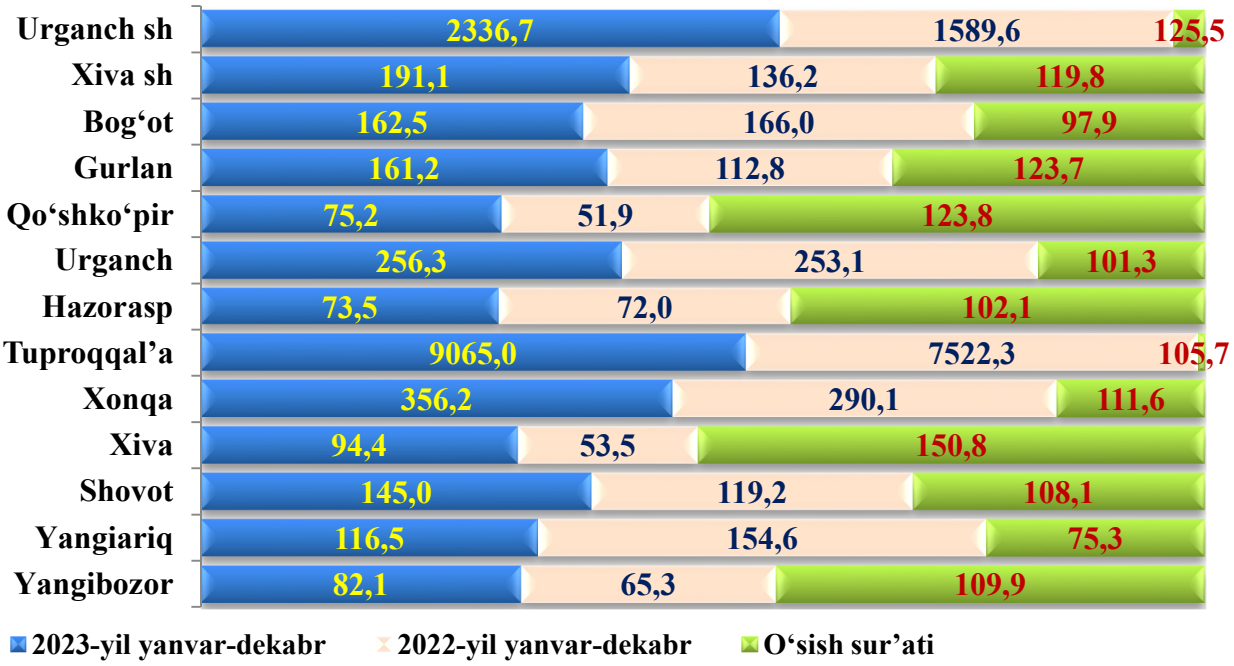

Iste'mol mollari ishlab chiqarishda oziq-ovqat 5 311,6 mlrd. so'mni, alkogol mahsulotlari 18,5 mlrd. so'mni va 7 785,6 mlrd. so'mlik nooziq-ovqat mahsulotlari ishlab chiqarilib, o'tgan 2022- yilning yanvar-dekabr oylariga nisbatan mos ravishda o'sish sur'ati 106,4 foiz, 152,1 foiz va 108,9 foizni tashkil qildi. Jami iste'mol mahsulotlari ishlab chiqarishdagi ulushi 40,6 foizni va 59,4 foizni tashkil qildi.

2022-2023- yil yanvar-dekabr oylarida jami iste'mol mahsulotlari ishlab chiqarishdagi ulushi, %

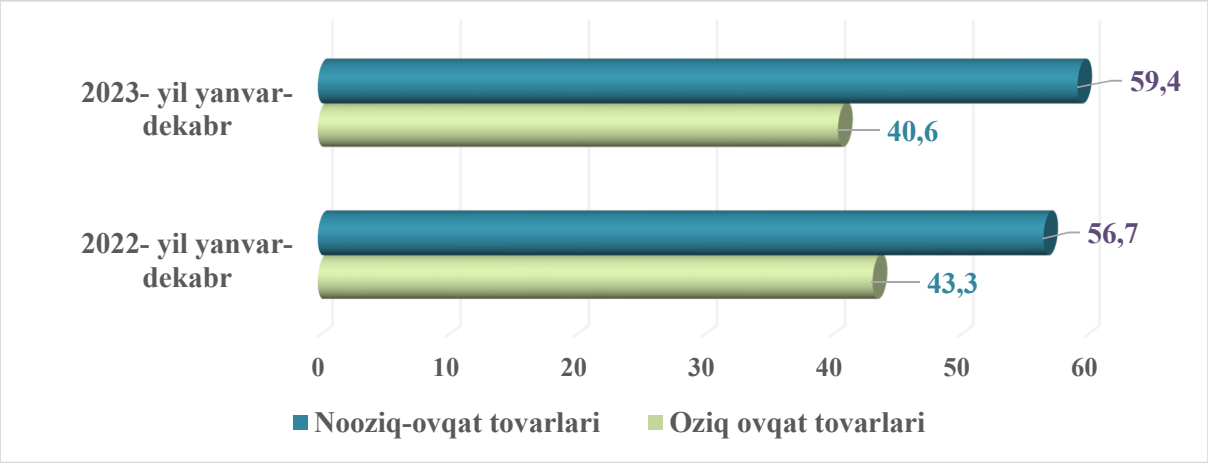

Hududlar bo‘yicha sanoat va iste’mol mollari ishlab chiqarish
(2023- yil yanvar-dekabr oylari uchun)
(o‘tgan yilning tegishli davriga nisbatan, % da)

Shahar va tumanlar nomi	*Sanoat mahsulotlari, mlrd. so‘mda*	*2022- yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan ishlab chiqarish indeksi,%*	*Iste’mol mollari, mlrd. so‘m*	*2022- yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan, % da*
Xorazm viloyat bo‘yicha	**21 167,9**	**106,1**	**13 115,7**	**105,8**
Urganch sh.	3 383,9	100,8	2 336,7	125,5
Xiva sh.	315,1	109,2	191,1	119,8
Bog‘ot	552,7	101,7	162,5	97,9
Gurlan	517,2	101,3	161,2	123,7
Qo‘shko‘pir	419,1	103,6	75,2	123,8
Urganch	912,4	98,7	256,3	101,3
Hazorasp	519,5	101,4	73,5	102,1
Tuproqqal’a	11 489,9	105,3	9 065,0	105,7
Xonqa	773,4	101,1	356,2	111,6
Xiva	346,7	108,3	94,4	150,8
Shovot	755,6	105,8	145,0	108,1
Yangiariq	603,2	107,8	116,5	75,3
Yangibozor	579,2	105,5	82,1	109,9

Sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish bo‘yicha o‘tgan yilning shu davriga nisbatan Urganch sh. 0,8 foiz, Xiva sh. 9,2 foiz, Bog‘ot 1,7 foiz, Gurlan 1,3 foiz, Qo‘shko‘pir 3,6 foiz, Hazorasp 1,4 foiz, Tuproqqal’a 5,3 foiz, Xonqa 1,1 foiz, Xiva 8,3 foiz, Shovot 5,8 foiz, Yangiariq 7,8 foiz, Yangibozor 5,5 foizga oshganligini ko‘rish mumkin. Iste’mol mollari bo‘yicha Urganch sh. 25,5 foiz, Xiva sh. 19,8 foiz, Gurlan 23,7 foiz, Qo‘shko‘pir 23,8 foiz, Hazorasp 2,1 foiz, Tuproqqal’a 5,7 foiz, Xonqa 11,6 foiz, Xiva 50,8 foiz, Shovot 8,1 foiz, Yangibozor 9,9 foizga oshganligini, Bog‘ot 7,9 foiz, Yangiariq 5,3 foizga kamayganligini ko‘rish mumkin.

Sanoat ishlab chiqarishda hududlarning ulushi, % da

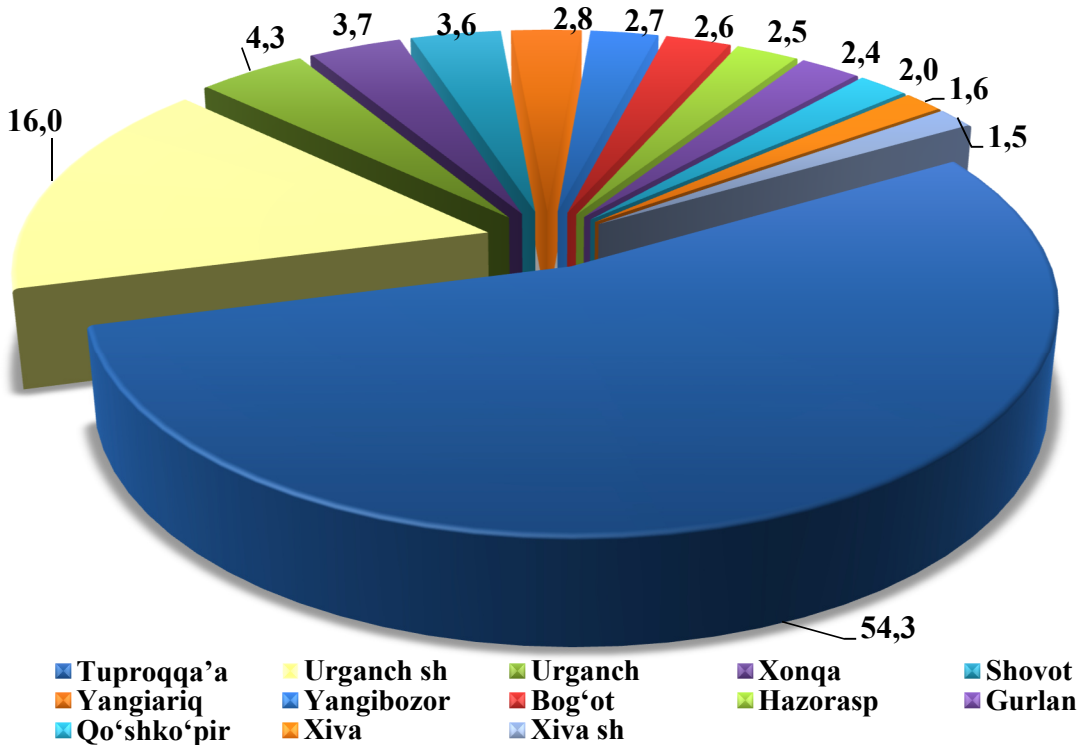

Diagrammada ko'rinib turibdiki, sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmida ulushi yuqori bo'lgan Tuproqqal'a tumani 54,3 foiz, Urganch shahri 16,0 foiz, Urganch tumani 4,3 foiz, Xonqa tumani 3,7 foiz, Shovot tumani 3,6 foiz, Yangiariq tumani 2,8 foiz, Yangibozor tumani 2,7 foiz, Bog'ot tumani 2,6 foiz, Hazorasp tumani 2,5 foiz, Gurlan 2,4 foiz, Qo'shko'pir tumani 2,0 foiz, Xiva tumani 1,6 foizni hamda eng past bo'lgan va Xiva shahri 1,5 foizni tashkil qildi.

Sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish davlat va nodavlat sektorlarida, foiz hisobida

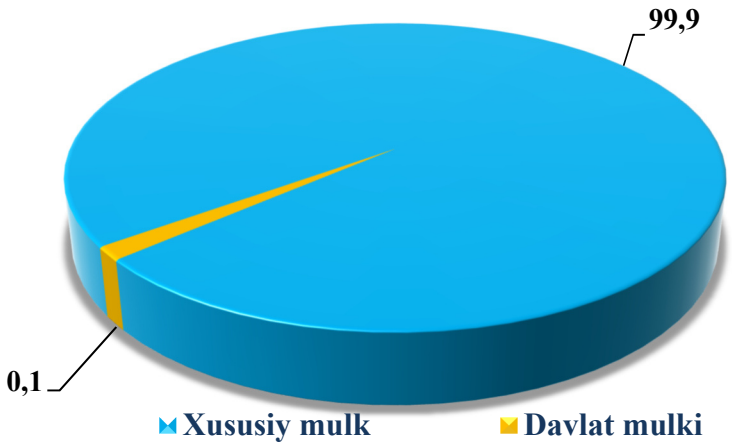

Davlat va xususiy biznesning o'zaro hamkorligi doimo har bir zamonaviy demokratik davlatning diqqat e'tiborida bo'lgan. Keyingi yillarda butun dunyoda hukumat va biznes hamkorligining kuchayishi tendensiyasi kuzatilmoqda.

Davlat va xususiy sektorning o‘zaro munosabati mamlakatdagi ijtimoiy-iqtisodiy barqaror vaziyatni ta’minlashda xususiy biznesning manfaatdorligini oshirishda katta xizmat qiladi.

O‘z navbatida, mamlakatimizda davlat tasarrufidan chiqarish va xususiylashtirish borasida olib borilayotgan islohotlar natijasi o‘laroq, Xorazm viloyatida sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmida nodavlat sektorning ulushi salmoqli ekanligini ko‘rish mumkin. Tarmoq korxonalari tomonidan 2023- yilning yanvar-dekabr oylarida 12 014,1 mlrd. so‘mlik, hududiy korxonalar tomonidan 9 153,8 mlrd. so‘mlik mahsulotlar ishlab chiqarildi. Shuning bilan birga davlat sektorida 23,8 mlrd. so‘mlik mahsulot ishlab chiqarilib, umumiy hajmga nisbatan 0,1 % ni tashkil etdi, nodavlat sektorida 21 144,1 mlrd. so‘mlik mahsulot ishlab chiqarilib, umumiy hajmga nisbatan 99,9 % ni tashkil etdi.

2023- yil yanvar-dekabr oylarida aholi jon boshiga to‘g‘ri keladigan sanoat mahsulotlari va iste’mol mollari ishlab chiqarish

ming so‘m

Shahar va tumanlar nomi	*Sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish ming so‘m*	*Iste’mol mollari ming so‘m*
Xorazm viloyati bo‘yicha	**10 707,9**	**6 634,7**
Urganch sh.	22 331,3	15 420,2
Xiva sh.	3 218,3	1 951,8
Bog‘ot	3 170,4	932,1
Gurlan	3 318,4	1 034,5
Qo‘shko‘pir	2 320,8	416,5
Urganch	4 316,2	1 212,6
Hazorasp	2 545,8	360,2
Tuproqqal’a	196 022,4	154 653,5
Xonqa	3 933,0	1 811,7
Xiva	2 259,2	614,9
Shovot	4 227,0	811,1
Yangiariq	4 943,2	954,4
Yangibozor	6 318,8	896,1

Aholi jon boshiga sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishning tabaqalanishi tahlili, Tuproqqal'a tumanida (196 022,4 ming so'm), Urganch shahrida (22 331,3 ming so'm) o'rtacha viloyat darajasi ko'rsatkichidan (10 707,9 ming so'm) yuqoriligini ko'rsatmoqda.

Qolgan Hazorasp tumanida (2 545,8 ming so'm), Qo'shko'pir tumanida (2 320,8 ming so'm) va Xiva tumanida (2 259,2 ming so'm) ko'rsatkich past ekanligini ko'rish mumkin.

2023- yil yanvar-dekabr oylarida aholi jon boshiga to'g'ri keladigan sanoat mahsulotlari va iste'mol mollari ishlab chiqarishining o'sishi, 2022- yil yanvar-dekabr oylariga nisbatan, %da

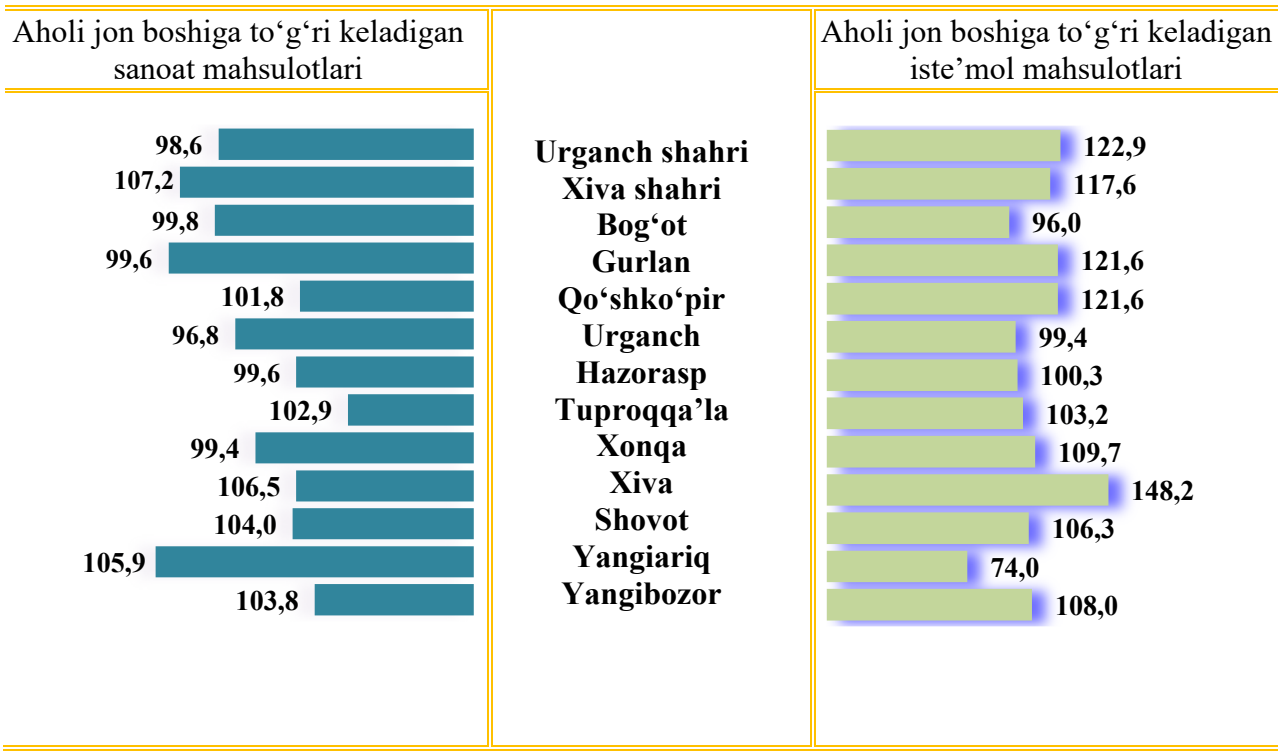

Sanoat ishlab chiqarishda kichik biznesning hissasi

Davlat dasturlari doirasida amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida kichik tadbirkorlik subyektlari sanoat ishlab chiqarishda yildan yilga ularning hissasi tobora ortib bormoqda.

Xususan, 2023- yil yanvar-dekabr oylarida viloyatda ular tomonidan sanoat mahsulotlari ishlab chiqarish hajmini o'tgan yilning mos davriga nisbatan 119,8 % ga oshgan va ishlab chiqarish hajmi 3 445,2 mlrd. so'mni tashkil qilib, o'z navbatida kichik biznesning jami sanoat ishlab chiqarishdagi ulushi esa 16,3 %ni tashkil etmoqda.

Hududlar bo‘yicha yirik va kichik biznesning sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi ulushi, %da
(2023- yil yanvar-dekabr oylari)

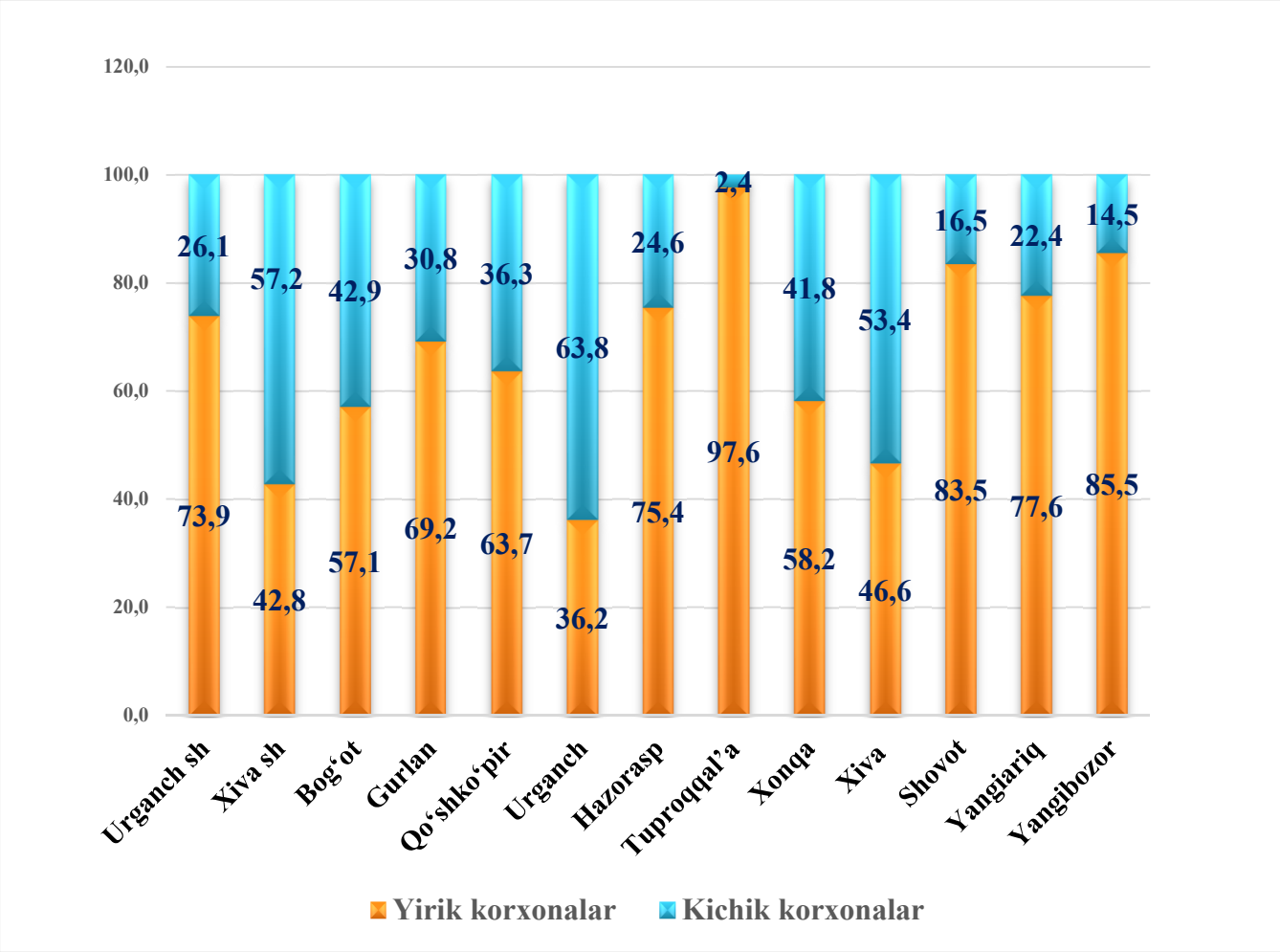

Hududlar kesimida kichik biznesning sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishdagi eng yuqori ulushi Urganch (63,8 %), Xiva shahri (57,2 %), Xiva (53,4 %), Bog‘ot (42,9 %), Xonqa (41,8 %) tumanlarida kuzatildi. Shu bilan birga, eng kichik ulush Tuproqqal’a (2,4 %) tumanida kuzatildi.

Qo‘shma korxonalarning sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishi

Hisobot davrida 20 ta qo‘shma korxona tomonidan 2 380,7 mlrd. so‘mlik mahsulot ishlab chiqarildi. Ularning umumiy ishlab chiqarishdagi ulushi esa 11,2 % ni tashkil etdi.

Viloyatda qo‘shma korxonalar mahsulotlarining sanoatning umumiy hajmidagi ulushi, %

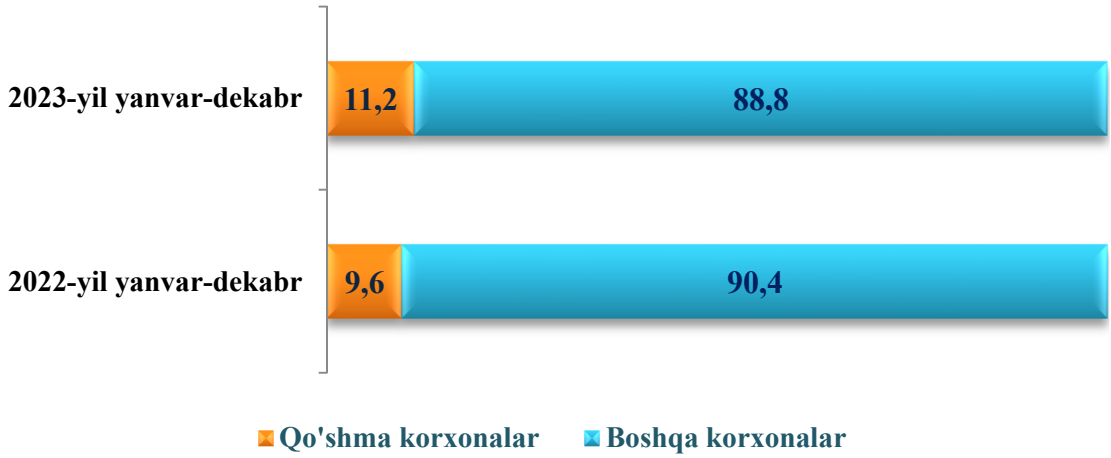

Sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishda hududlar bo‘yicha qo‘shma korxonalarning umumiy hajmidagi ulushi, %da

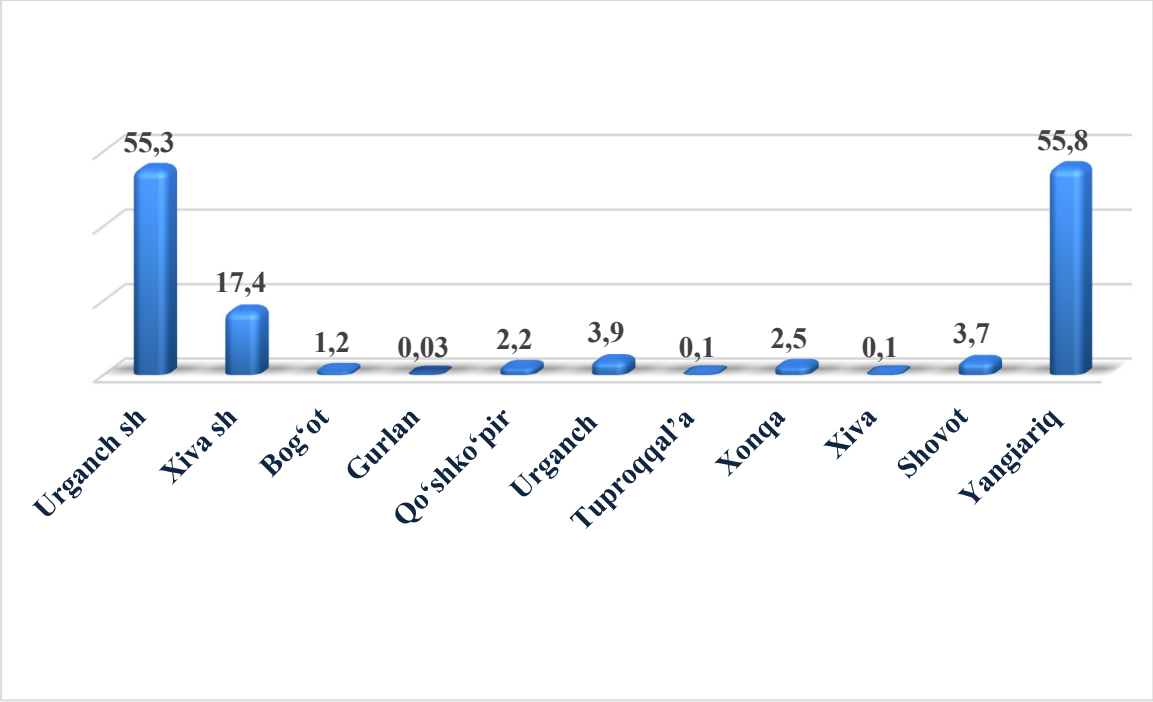

Faoliyat yuritayotgan va yangi tashkil etilgan sanoat korxonalari

Bugungi kunda viloyatda 4 039 ta sanoat korxonasi faoliyat ko‘rsatmoqda, shundan 760 tasi (faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 18,8 %) Urganch shahriga, 447 tasi (11,1 %) Urganch tumaniga, 426 tasi (10,5 %) Qo‘shko‘pir tumaniga, 359 tasi (8,9 %) Xonqa tumaniga va 295 tasi (7,3 %) Xiva shahriga to‘gri keladi.

Faoliyat yuritayotgan sanoat korxonalari soni, *birlik*

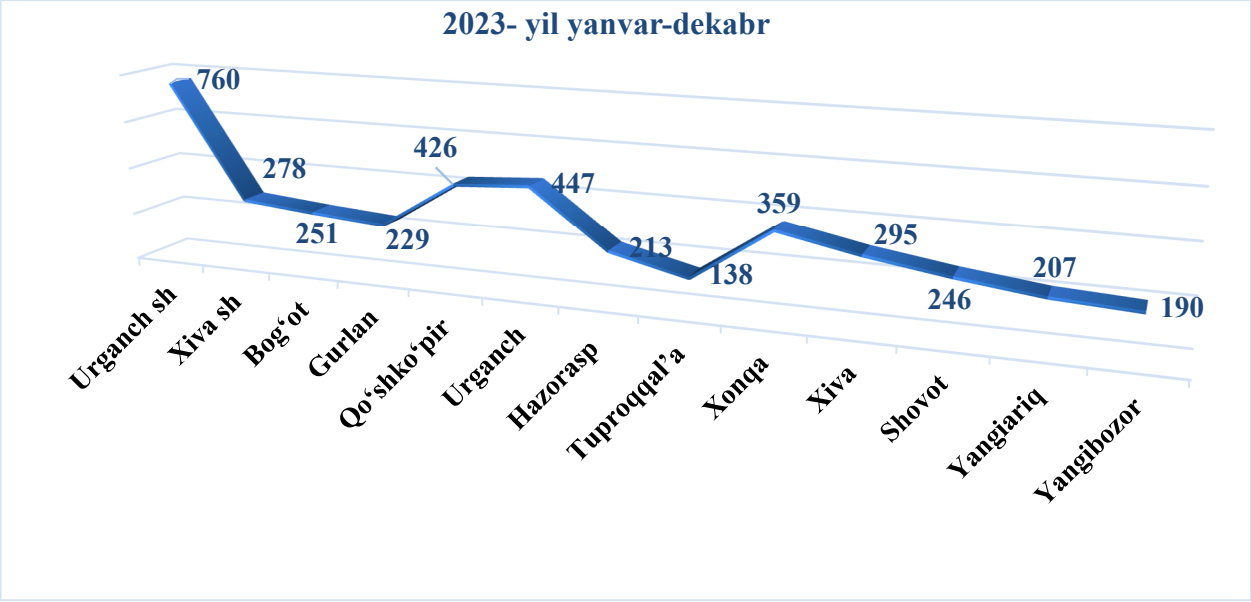

Yangi tashkil etilgan sanoat korxonalari soni, birlik

(2023- yil yanvar-dekabr)

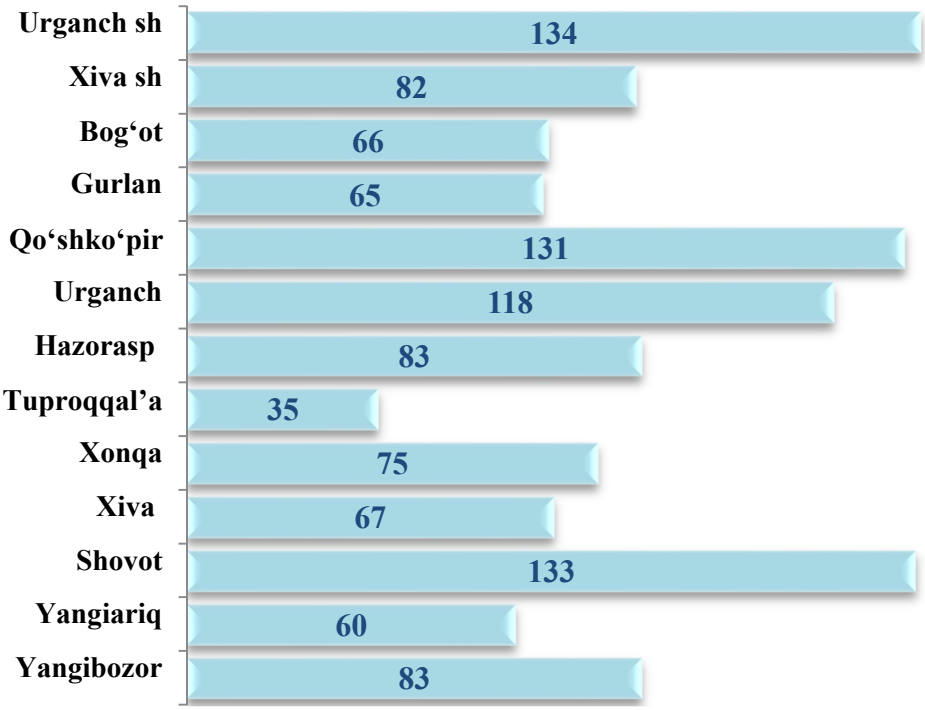

Viloyatda 2023- yilning yanvar-dekabr oylarida 1 132 ta yangi sanoat korxonalari tashkil qilingan bo‘lib, shularning 134 tasi Urganch shahriga, 133 tasi Shovot tumaniga, 131 tasi Qo‘shko‘pir tumaniga, 118 tasi Urganch tumaniga, 83 tasi Yangibozor tumaniga, 83 tasi Hazorasp tumaniga, 82 tasi Xiva shahriga to‘g‘ri keladi.

Tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish dasturining amalga oshirilishi

Viloyat sanoat mahsulotlari ishlab chiqarishining rivojlanishiga tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish Dasturining amalga oshirilishi ham o‘z ta’sirini ko‘rsatdi, mazkur dastur doirasida kiritilgan 78 ta loyiha bo‘yicha 1 436,3 mlrd. so‘mlik mahsulotlar ishlab chiqarilgan.

Tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish dasturining asosiy ko‘rsatkichlari

	O‘lchov birligi	*2022- yil yanvar-dekabr*	*2023- yil yanvar-dekabr*
Loyihalar soni	birlik	102	78
Korxonalar soni	birlik	91	55
Ishlab chiqarish hajmi	mlrd. so‘m	652,4	1 436,3

Tayyor mahsulotlar, butlovchi qismlar va materiallar ishlab chiqarishni mahalliylashtirish dasturining asosiy ko‘rsatkichlari
(2023- yil yanvar - dekabr)

Shahar va tumanlar nomi	*Loyihalar soni, birlikda*	*Ishlab chiqarish hajmi, mlrd. so‘m*	*Eksportga sotilgan mahsulot hajmi, mln AQSh dollari*	*Yangi tashkil qilingan ish o‘rinlari soni, birlikda*
Jami:	**78**	**1 436,3**	**7,9**	**130**
shundan;				
Urganch sh.	24	119,848	1,001	40
Xiva sh.	3	96,077	0,411	15
Bog‘ot	-	-	-	-
Gurlan	9	2,300	-	16
Qo‘shko‘pir	3	11,194	0,806	-
Urganch	3	6,259	-	2
Hazorasp	10	4,653	-	7

Shahar va tumanlar nomi	*Loyihalar soni, birlikda*	*Ishlab chiqarish hajmi, mlrd. so‘m*	*Eksportga sotilgan mahsulot hajmi, mln AQSh dollari*	*Yangi tashkil qilingan ish o‘rinlari soni, birlikda*
Tuproqqal’a	15	1 058,459	5,693	47
Xonqa	1	-	-	-
Xiva	2	0,332	-	-
Shovot	3	136,621	0,021	3
Yangiariq	2	-	-	-
Yangibozor	3	0,535	-	-

Shahar va tumanlar bo‘yicha tahlili shuni ko‘rsatmoqdaki, Urganch shahrida 24 ta loyihada 119,8 mlrd so‘mlik, Xiva shahrida 3 ta loyihada 96,1 mlrd so‘mlik, Gurlan tumanida 9 ta loyihada 2,3 mlrd so‘mlik, Qo‘shko‘pir tumanida 3 ta loyihada 11,2 mlrd so‘mlik, Urganch tumanida 3 ta loyihada 6,3 mlrd so‘mlik, Hazorasp tumanida 10 ta loyihada 4,6 mlrd so‘mlik, Tuproqqal’a tumanida 15 ta loyihada 1 058,5 mlrd so‘mlik, Xiva tumanida 2 ta loyihada 0,3 mlrd so‘mlik, Shovot tumanida 3 ta loyihada 136,6 mlrd so‘mlik va Yangibozor tumanida 3 ta loyihada 0,5 mlrd so‘mlik mahsulotlar ishlab chiqarilgan.

Mahalliylashtirish dasturining jami ishlab chiqarish hajmida tumanlarning ulushi, foizda

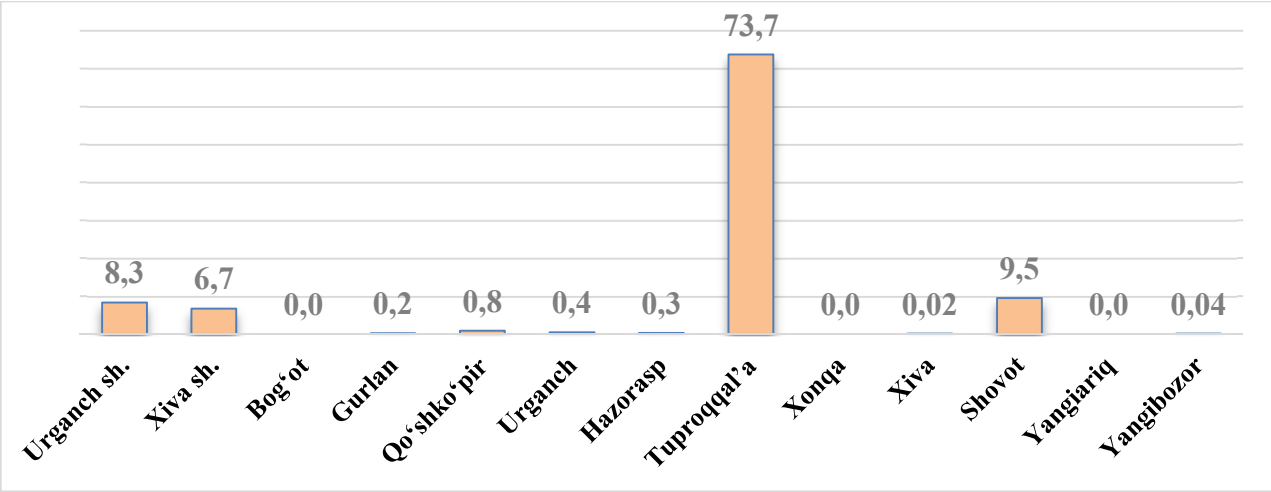

Mahalliylashtirish dasturining jami ishlab chiqarish hajmida ulushi yuqori bo‘lgan Tuproqqal’a tumani 73,7 foiz, Shovot tumani 9,5 foiz, Urganch shahri 8,3 foiz va Xiva shahri 6,7 foizni hamda eng past bo‘lgan Yangibozor tumani 0,04 foiz va Xiva tumani 0,02 foizni tashkil qildi.

Statistik ko‘rsatkichlarga tushuntirish

Sanoat mahsuloti ishlab chiqarish hajmi – korxona tomonidan ishlab chiqarilgan tayyor mahsulotlar, yarim tayyor, chetga sotishga mo‘ljallangan, nosanoat bo‘linmalarga va kapital qurilishga mo‘ljallangan mahsulotlar hajmini o‘z ichiga oladi: ishlab chiqarilishi hisobot davrida tugallanmagan uzoq muddatli mahsulotlarni ishlab chiqarish bo‘yicha ishlar; sanoat tusidagi ishlar (xizmatlar).

Sanoat ishlab chiqarishida o‘zgarish indekslari – solishtirma davrlarda mahsulotlar (ishlar, xizmatlar) fizik hajmining o‘zgarishini tavsiflovchi nisbiy ko‘rsatkichdir.

Iste’mol tovarlari – asosan shaxsiy iste’mol yoki foyda olish bilan bog‘liq bo‘lmagan boshqa maqsadlarda foydalanadigan sanoat mahsulotlari; iste’mol mollari ishlab chiqarish hajmi amaldagi narxlarda (QQS va aksizlar bundan mustasno) hisoblab chiqiladi.

Natura ko‘rinishida sanoat ishlab chiqarishi hajmi – boshqa korxonalarga jo‘natish uchun yoki ishlab chiqarishga mo‘ljallangan mahsulotlarni, shu jumladan, korxonaning sanoat ehtiyojlari uchun sarflangan mahsulotlarni o‘z ichiga oladi, ya’ni yalpi mahsulot.

Ishlab chiqarishni texnologik rivojlanish darajasiga ko‘ra guruhlash - Yevrostat texnologik faoliyatining tasnifi asosida ishlab chiqilgan.

Mahalliylashtirish darajasi – ishlab chiqarishda ishlatiladigan mahalliy materiallar, mehnat va intellektual resurslarning ulushini belgilaydi; mahalliylashtirish darajasini hisoblashda xarajatlar, soliq to‘lovlari va ishlab chiqarish jarayoniga bevosita aloqador bo‘lmagan boshqa imtiyozlar hisobga olinmaydi.

Mahsulot sotish hajmi – savdo narxlarida keltiriladi (QQS va aksiyalar bundan mustasno).

Milliy valyutada eksport qilinadigan mahsulotlarning qiymati – O‘zbekiston Respublikasi Markaziy bankining kursi bo‘yicha hisob-kitob qilgan holda to‘ldiriladi.

Tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash – tabiatda qattiq jinslar shaklida uchraydigan (ko‘mir, ruda), suyuq holatda uchraydigan (neft) yoki gazsimon holatda uchraydigan (tabiiy gaz) foydali qazilmalarni qazib olishni o‘z ichiga oladi.

Ishlab chiqaradigan sanoat – yangi mahsulot chiqarish maqsadida modda yoki komponentlarni, materiallarni fizik yoki kimyoviy qayta ishlashni, garchi ishlab chiqarishning ma’lum turi uchun birdan-bir to‘liq me’zon hisoblanmasa ham, o‘z ichiga oladi.

Elektr, gaz, bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash – elektr energiyasini, tabiiy gazni, bug‘ni, issiq suvni va shu kabilarni doimiy tarmoqlar – kabellar, quvurlar, suv quvurlari orqali yetkazib berish bilan bog‘liq faoliyatni o‘z ichiga oladi.

Suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish – qattiq va suyuq, sanoat va maishiy, shuningdek, zaharlangan chiqindilarning barcha turlariga ishlov berish (yig‘ish, qayta ishlash va yo‘qotish)ni o‘z ichiga oladi.